

BEHOVSVURDERING KONSEKVENsutREDNING

22.03.22

Henrikholmen Lebesby kommune

OHS Havbruk AS

Organisasjonsnummer 926678167

Oppdragsgiver	Norway Royal Salmon ASA (NRS)			
Kontaktperson	Arve Olav Lervåg			
Tittel	Behovsvurdering konsekvensvurdering Henrikholmen, Lebesby Kommune			
Prosjektnummer	1030			
Rapportnummer				
Rapportdato	22.03.2022			
Sammendrag:				
<p>På oppdrag fra Norway Royal Salmon ASA (NRS) har OHS Havbruk AS gjennomført en vurdering om det omsøkte tiltaket kan få vesentlige negative virkninger for samfunn eller miljø.</p> <p>Vår vurdering er at området er godt egnet for havbruksvirksomhet. Dette understøttes av resultatene fra grunnlagsundersøkelsene som er gjennomført på lokaliteten. Omsøkt, maksimalt produksjonsvolum (MTB) er tilpasset de forhold som er avdekket i forarbeidet til søknaden. Ved framtidig produksjon på lokaliteten, vil den følges opp gjennom risikobaserte miljøundersøkelser (NS9410; økende belastning gir økt frekvens på undersøkelsene). Den planlagte akvakulturvirksomheten vurderes slik at den ikke vil påvirke miljøet ut over det som er gjeldende grenseverdier.</p> <p>Tiltaket er planlagt innenfor arealer som er avsatt til formålet og vil, etter vår vurdering, ikke være i stor konflikt med andre interessenter i området. En pålagt detaljregulering av tiltaket vil, ut over ordinær akvakultursøknad, avklare forhold som ligger utenfor de momentene som er lagt til grunn for denne vurderingen av behovet for konsekvensutredning.</p> <p>Det konkluderes derfor med at det ikke er nødvendig med videre konsekvensutredning av tiltaket.</p>				
Tiltaket:				
Omsøkt etablering av nytt, sjøbasert akvakulturanlegg for laksefisk på 7200 tonn maksimal tillat biomasse.				
Lokalitet				
Lokalitet	Henrikholmen			
Lokalitetsnummer	Ny			
Rev	Dato	Beskrivelse	Skrevet av	Godkjent av
00	22.03.22	Vurdering behov KU	Kåre Aas	Ole Hermann Strømmesen

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	4
2. BESKRIVELSE AV TILTAKET	5
2.1 STØRRELSE, PLANOMRÅDE OG UTFORMING.....	5
2.2 BRUK AV RESSURSER.....	6
2.3 AVFALLSPRODUKSJON OG UTSLIPP.....	6
2.4 RISIKO FOR ALVORLIGE ULYKKER OG/ELLER KATASTROFER.....	7
3. MULIG PÅVIRKNING.....	8
3.1 VERNEOMRÅDER	8
3.2 TRUEDE ARTER ELLER NATURTYPER	8
3.3 OFFENTLIGE RETNINGSLINJER	11
3.4 OMDISPONERING AV OMRÅDER.....	11
3.5 ØKT BELASTNING	11
3.6 KONSEKVENSER FOR FOLKS HELSE.....	12
3.7 VESENTLIG FORURENSNING ELLER KLIMAGASSUTSLIPP	12
3.8 NATURFARER.....	13
4. KONKLUSJON	14
5. REFERANSER	15

1. Innledning

NRS søker om å etablere akvakulturvirksomhet på lokalitet Henrikholmen i Lebesby kommune. Lokaliteten er ny, og det har derfor ikke tidligere vært drevet akvakulturvirksomhet på lokaliteten. Søker har et selvstendig ansvar for å vurdere om tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn i henhold til § 10 jf. § 8 i forskrift om konsekvensutredninger (FOR 2017-06-21-854)

Oppsummert:

Forskriften trådte i kraft 1. juli 2017 og erstatter de to tidligere forskriftene om konsekvens-utredninger for planer etter plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning for tiltak etter sektorlover.

Akvakultur faller inn under vedlegg II om tiltak etter annet lovverk, og skal behandles etter § 10 jf. § 8. Fylkeskommunen er her ansvarlig myndighet for planer og tiltak for akvakultur.

Troms og Finnmark fylkeskommune sender søknaden til antatt berørte myndigheter. Andre berørte parter eller interesseorganisasjoner vil ha anledning til å uttale seg under offentlig ettersyn av søknaden.

Dersom høringsparten mener at tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn i henhold til kriteriene i § 10, og disse virkningene ikke allerede er tilfredsstillende gjort rede for i søknaden, må dette meldes i svaret til fylkeskommunen. Høringsparten skal da konkretisere hvilke forhold som bør belyses nærmere.

Dersom fylkeskommunen, på bakgrunn av høringen og egne vurderinger, finner at tiltaket antas å kunne få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, og virkningene ikke er tilstrekkelig belyst i søknaden, skal det kreves tilleggsutredninger etter forskriftens § 27.

Eventuelle kostnader forbundet med konsekvensutredningen skal dekkes av søkeren.

Vurderingen:

- I vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, skal det ses hen til egenskaper ved planen eller tiltaket, jf. annet ledd og planen eller tiltakets lokalisering og påvirkning på omgivelsene, jf. tredje ledd. Det skal også i nødvendig grad ses hen til egenskaper ved virkninger nevnt i fjerde ledd.

Egenskaper ved planen eller tiltaket omfatter:

- Størrelse, planområde og utforming
- Bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
- Avfallsproduksjon og utslipp
- Risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med:

- Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv
- Statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77.
- Større omdisponering av områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål, samt reindrift eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet
- Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet
- Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning
- Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp
- Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

2. Beskrivelse av tiltaket

2.1 Størrelse, planområde og utforming

Tiltaksområdet ligger sør for Indre og Ytre Henrikholmene på vestsiden av Laksefjorden i Lebesby kommune. Området har ikke tidligere vært benyttet til akvakulturvirksomhet. Det planlegges et anlegg med 18 bur (3x6 bur, 110x110 meter) med et overflateareal på 330 x 660 meter, og i tillegg fôrflåte (figur 1).

Lokaliteten er direkte eksponert for vind og bølger fra sør og sørøst, mens den er delvis skjermet fra nord ved at den ligger bak Indre og Ytre Henrikholmen.

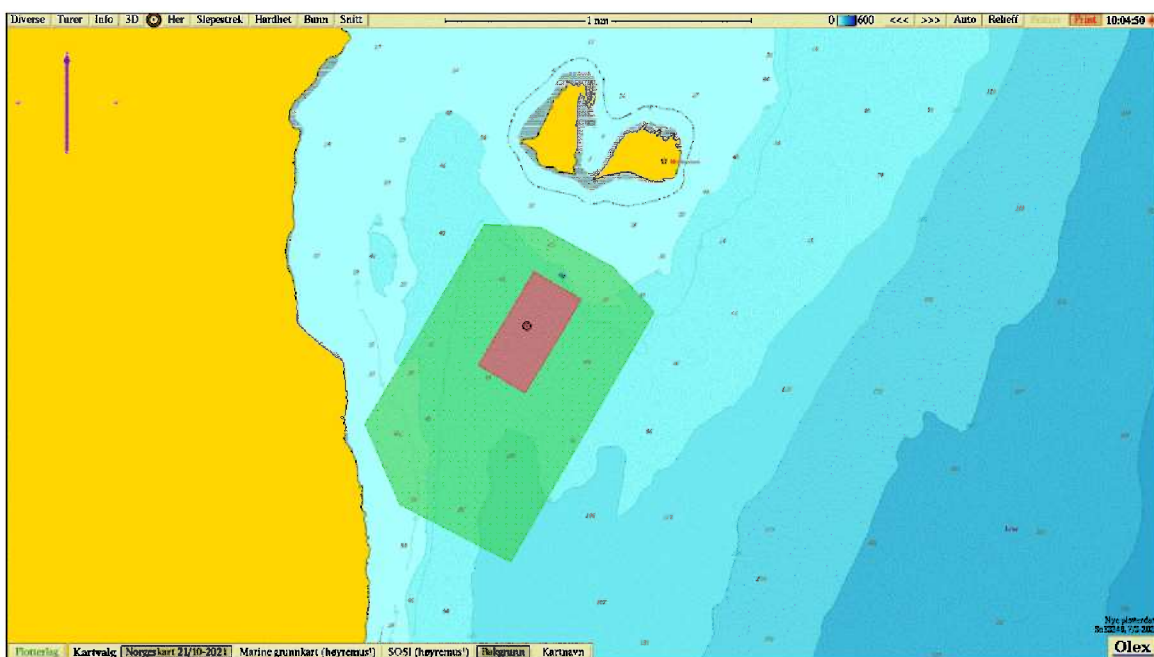
Anleggets utforming er tilpasset arealet avsatt til akvakultur og ligger i sørlig forlengelse av Henrikholman. Bunnen under anlegget skråner mot sør og øst og har dybder som varierer fra 50 til 95 meter. Videre viser topografien at lokaliteten skrår opp mot et grunnere område i Henriksholmsundet, mens bunnen i retning sør og øst går ned mot Laksefjordens dypområder. Mot øst/nordøst er den en moderat terskeldannelse før bunnen skråner ned mot de dypere områdene i Laksefjorden.

Måling av strøm over ett år viser at største del av vannutskiftingen går i retning mot N (5, 15 og 56 meter), mens den ved bunnen (92 meter) går i retningen NNV/SSØ (Åkerblå 2021).

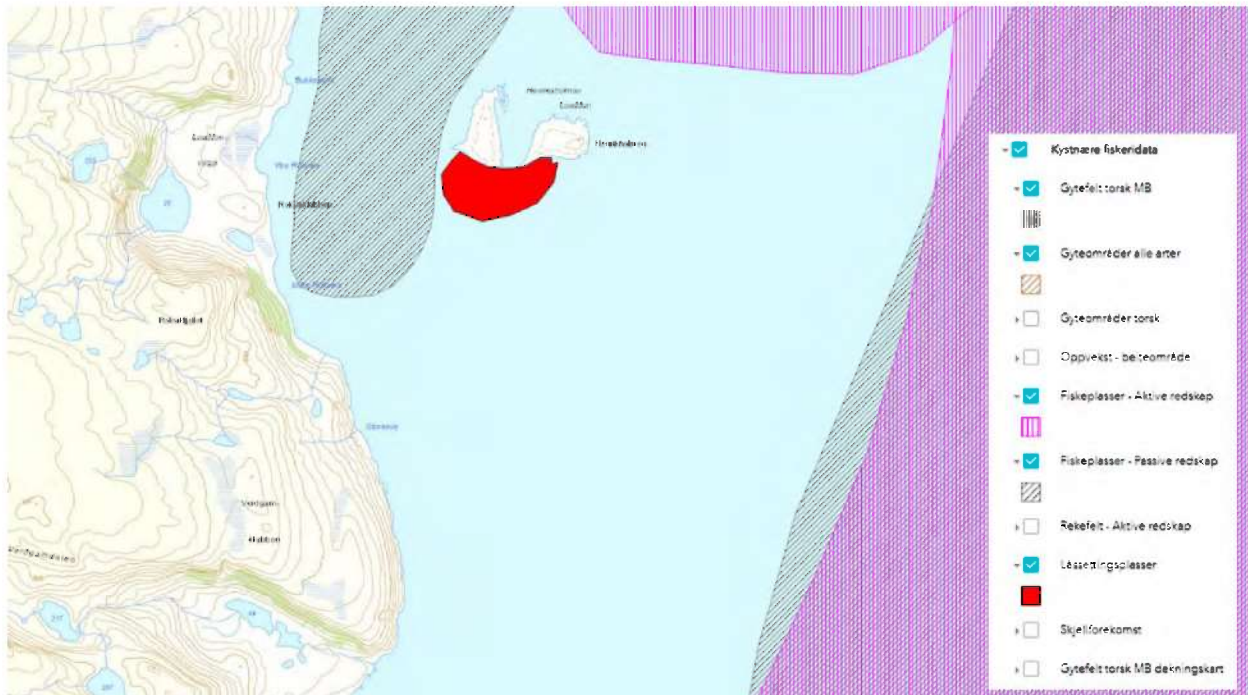
B-undersøkelse fra juni 2020 ga en middelvei på 0,06 som gir lokalitetstilstand 1 (Åkerblå, juli 2020).

C undersøkelser fra august 2020 beskriver områdets naturlige tilstand før etablering av akvakulturaktivitet (Åkerblå, sep. 2020). Resultatene fra undersøkelsen viser svært gode resultater i overgangssonen, hvor samtlige stasjoner hadde mange arter og god biodiversitet. Alle stasjonene i undersøkelsen ble klassifisert til beste tilstandsklasse. Referansestasjonen som ble benyttet i undersøkelsen er vurdert som godt egnet som referansestasjon ved senere undersøkelser. Det er også anmerket at det var noe problematisk å hente opp godkjent mengde sediment, men at prøvematerialet likevel var godt nok til å overvåke den økologiske tilstanden i området.

Nærmeste havbruksanlegg er Salmar Farming sine lokaliteter 34697 Øyra ved Mårøy, ca. 18,5 km mot øst og 13813 Kvitelva, ca. 21,5 km mot sørøst. Begge disse lokalitetene ligger på østsiden av Laksefjorden.

Figur 1: Kartutsnitt (nordlig orientert) som viser lokalitet Henrikholmen. Areal avsatt til akvakultur i grønn farge, overflateareal til planlagt anlegg i rødt areal og blått, lite areal angir flåtens plassering.

Figur 2: Kart fra Fiskeridirektoratet, temalag kystnære fiskeridata.

Anlegget som søkes etablert ligger i et område som ikke er berørt av hverken gytefelt, eller fiskeplasser for aktive og passive redskaper (figur 2). Mellom ønsket plassering av akvakulturanlegget er det etablert låssettingsplass for villfanget fisk. Slik akvakulturrearealet er plassert, vil det ikke være konflikt mellom låssettingsplassen og tiltaket som her er beskrevet.

2.2 Bruk av ressurser

Bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser.

Tiltaket vil i sin helhet ligge i sjøen og plasseres i areal som er avsatt til akvakulturformål. Ut over arealbruken vil tiltaket ikke benytte seg av naturressurser.

2.3 Avfallsproduksjon og utslipp

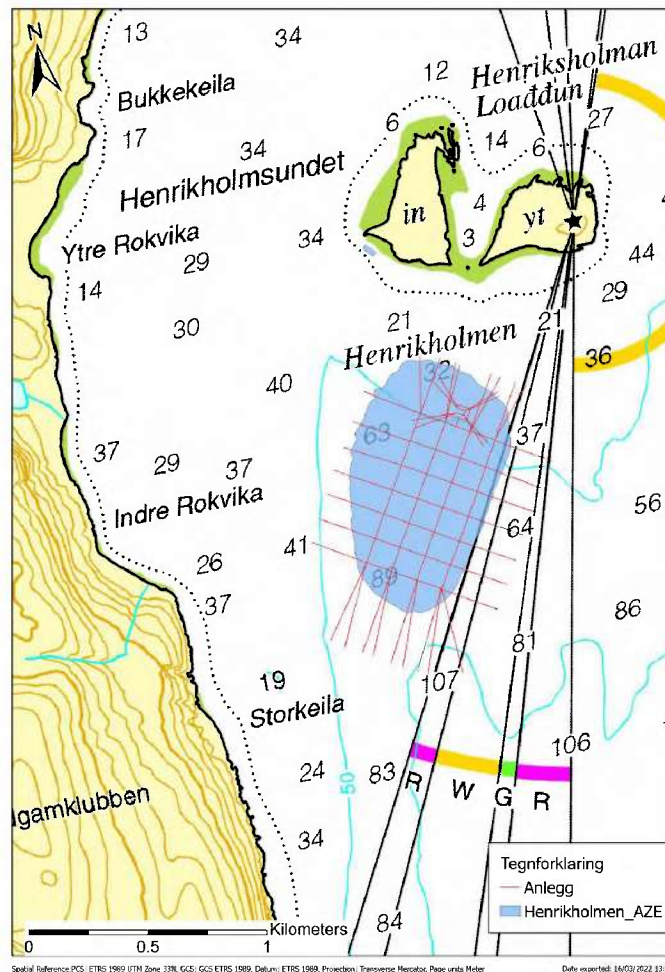
Utslipp fra anlegget vil i hovedsak bestå av organisk materiale bestående av fekalier og i noen grad også forspill fra produksjon av laksefisk. I tillegg vil det være moderate utslipp fra vaskeprosesser i anlegget, der tang, rur og andre fastgroddede organismer spyles av anlegget. Ut fra gode faunaforhold, god vannutskifting og erfaring fra drift på tilsvarende lokaliteter er det ikke forventet at utslippen vil ha store konsekvenser. Basert på strøm- og bunntopografi er anleggets påvirkningssone (AZE, Allowable Zone of Effect) modellert (figur 3, Multiconsult, 2022).

Det er et krav at bunnforholdene på akvakulturlokaliteter skal følges opp med en trendovervåking etter NS 9410, og evt. endringer vil på denne måten fanges opp og tiltak iverksettes. Lokalitet Henrikholmen har tidligere ikke blitt benyttet til akvakulturproduksjon, og miljøundersøkelsene som er gjennomført til søknad om etablering av lokaliteten, beskriver forholdene på den ubrukte lokaliteten. Ved etablering vil videre oppfølging etter kravene, avdekke i hvilken grad produksjonen vil påvirke nærsone (B-undersøkelse) og overgangssone (C-undersøkelse).

Død fisk og eventuelt avskjær eller blodvann vil begrenses til et minimum, og det som oppstår vil samles opp og konserveres forløpende. Bedriften har gode rutiner og kapasitet for ensilering og faste avtaler for å levere ensilasjen fra anlegg i drift. Bedriften har i tillegg beredskapsplaner /avtaler som sikrer ytterligere kapasitet hvis det skulle oppstå ekstra behov, ved for eksempel algeangrep og massedød.

Utslipp av legemidler vil kun forekomme hvis dette er foreskrevet av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog, og vil bli benyttet i henhold til resept. Utslipp fra havbruksanlegget skal ikke føre til at sedimentene påvirkes utover standardene som er fastsatt eller i samsvar med vannforskriften. Hvis

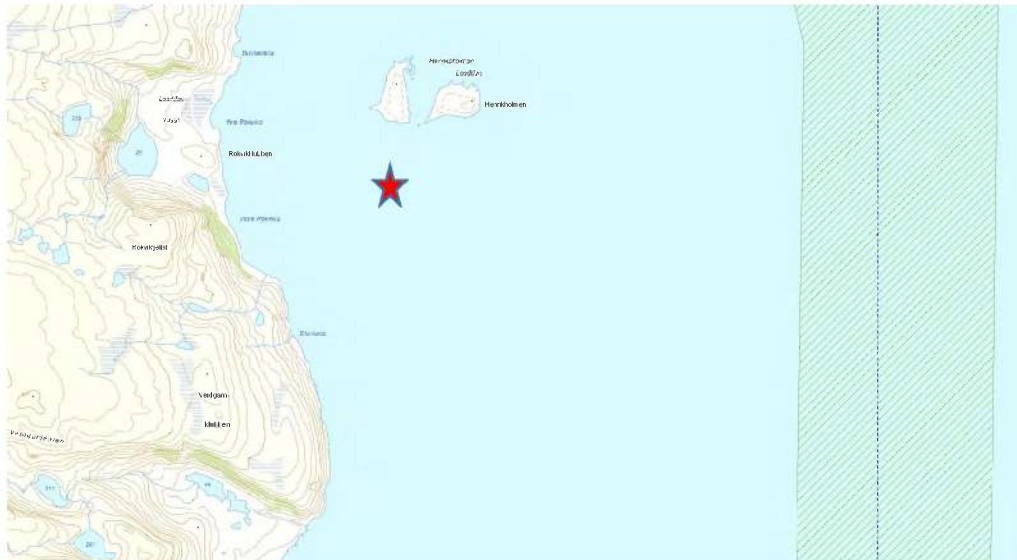
miljøundersøkelser viser at aktuelle miljøstandarder overskrids vil bedriften iverksette tiltak for å redusere utslippene.

Figur 3: Kartutsnitt som viser AZE-sonen (blått areal) på lokalitet Henrikholmen. Planlagt anlegg, inkludert fortøyninger, er vist med rødt rutenett. AZE (Allowable Zone of Effect) er definert som det området hvor forventet utslipp fra anlegget er større enn 191,8 g/m²/år (Multiconsult 2022).

2.4 Risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer

Tiltaket er plassert i god avstand (4,1 km) fra registrert farled og ferdselsareal (figur 4). Ved etablering av anlegg på lokaliteten vil det være merket etter angitte krav. Anlegget ligger i sin helhet utenfor lyktesektorene fra Henrikholmen fyr og korteste avstand til hvit sektor er 90 meter.

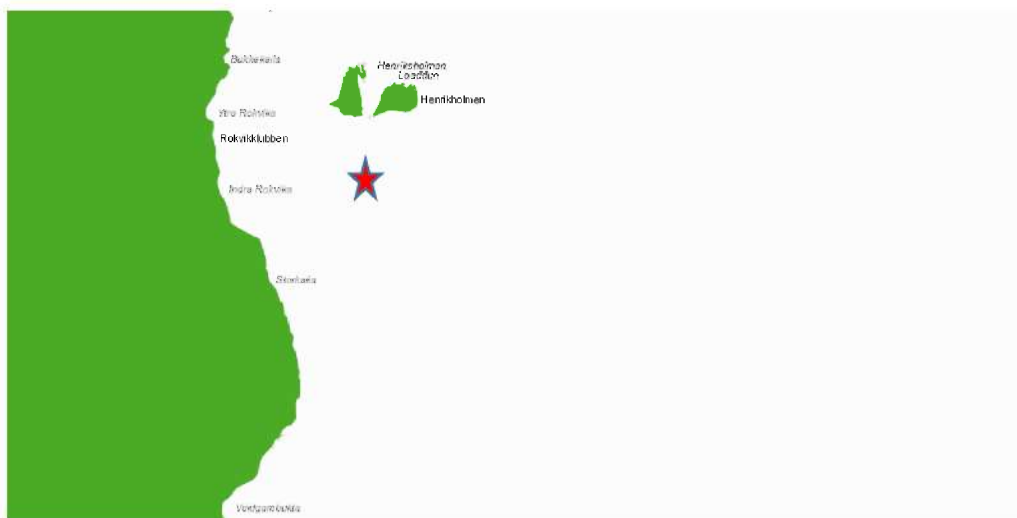

Figur 4: Kartutsnitt som viser området ved Indre og Ytre Henrikholmen og angitt biled i området (blå stiplede linje) og farledsarealet (grønn skravering, fra Fiskeridirektoratets kartløsning). Omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne. Utsnittet er hentet fra Fiskeridirektoratets kartløsning.

3. Mulig påvirkning

3.1 Verneområder

Tiltaket ligger i regulert akvakulturområde, og det er ikke verneområder eller restriksjonsområder nærheten av anlegget (figur 5).

Figur 5: Kartutsnitt som viser lokalitet Henrikholmen, hvor omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne. Grønne arealer viser inngrepsfrie naturområder (Naturdatabase). Det planlagte anlegget for akvakultur ligger i sin helhet i sjøen og berører ikke inngrepsfrie naturområder på land.

3.2 Truede arter eller naturtyper

Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv.

Det er ikke registrert problematiske områder, kulturlandskap eller objekter i nærheten av tiltaket. På Indre og Ytre Henrikholmen er det registrert ærfugl (*Somateria molissima*), som er av særlig stor

forvaltningsinteresse, og teist (*Cepphus grylle*) som er regnet som nær trua art (figur 5). Begge artene er av nasjonal forvaltningsinteresse (figur 6). Det vurderes at det omsøkte tiltaket ikke vil påvirke de registrerte artene i større grad.

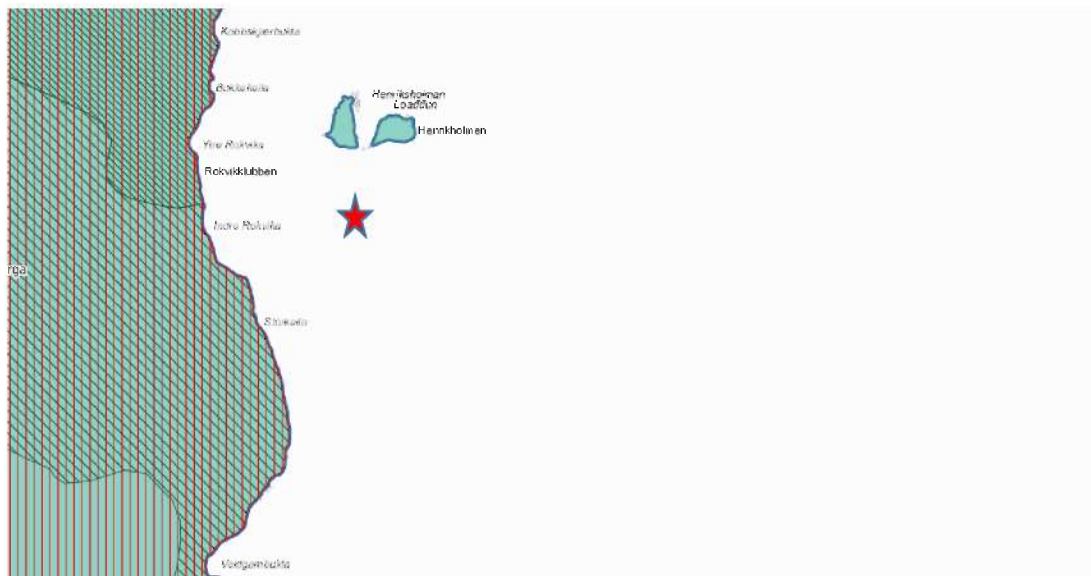

Figur 6: Kartutsnitt fra Naturbase som viser skravert område på Indre og Ytre Henrikholmen med arter av særlig stor forvaltningensinteresse (ærfugl, *Somateria mollissima*) og nær truede arter (teist, *Cepphus grylle*). Omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne.

Figur 7: Kartutsnitt fra Naturdatabase som viser tilgjengelig strandsone (blå og grønn kystkontur). Tekst innfelt i figuren viser hvilke kartvalg som ligger til grunn for visningen i kartutsnittet. Det er ikke kartlagte friluftsområder i nærheten av lokalitet Henrikholmen. Omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne.

Det planlagte havbruksanlegget ligger i sin helhet på sjøen og berører ikke områder på land. Det vurderes dit at det omsøkte tiltaket ikke vil påvirke muligheten for friluftsliv (figur 7).

Figur 8: Kartutsnitt fra Naturbase som viser at landområdene ved lokalitet Henrikholmen er reinbeitedistrikt (14 Spierttanjårga, grønt areal), som benyttes til sommerbeite (rosa, lodrette linjer) og høstbeite (rosa skråstilte linjer). Omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne.

Det planlagte havbruksanlegget ligger i sin helhet på sjøen og berører ikke områder på land. Det vurderes dit at det omsøkte tiltaket ikke vil påvirke reindriften som utøves på landområdene ved lokalitet Henrikholmen (figur 8).

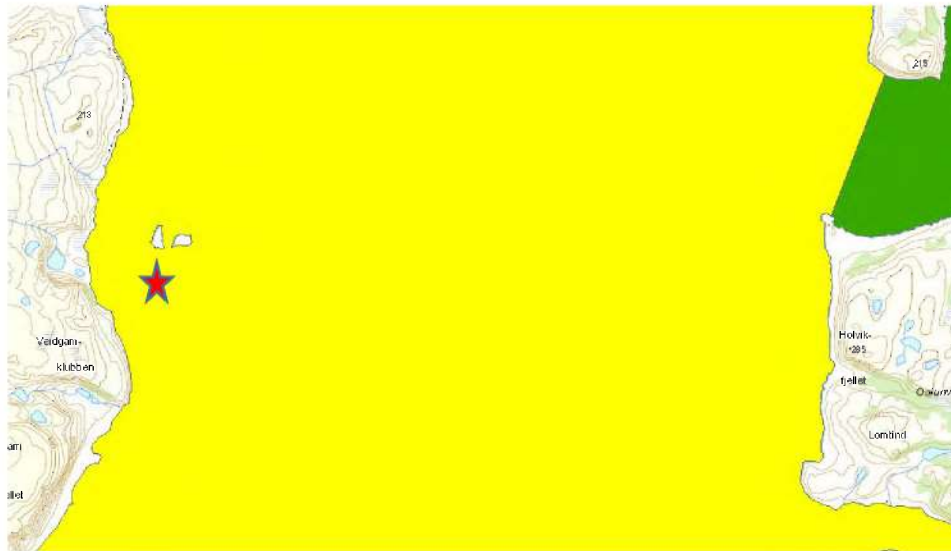
Figur 9: Kartutsnitt fra Artsdatabanken, som viser status for arter i området ved Henrikholmen. Grønne sirkler i planlagt anleggsområde er funn gjort i C-undersøkelsen til søknad om etablering av lokaliteten. Innfelt forklaring av ulike farge benyttet i figuren. Omtrentlig midtpunkt i planlagt anlegg er angitt med rød stjerne.

Fra artsdatabanken framgår det at i området ved Indre og Ytre Henrikholmen er registrert fiskemåke (*Larus canus* L.) og ærfugl (*Somateria mollissima*) som begge er definert som sårbare arter (figur 9). Det er også registrert krykkje (*Rissa tridactyla*) på Henrikholmen, som er vurdert som en sterkt truet art. Fra miljøundersøkelsene i forbindelse med søknad om etablering på lokaliteten, er det også registrert leddormer og krepsdyr (figur 9, grønne sirkler), som er vurdert å være fra livskraftige bestander.

Det vurderes at det omsøkte tiltaket ikke vil ha negativ påvirkning på de registrerte bestandene.

Vannforekomsten Laksefjorden indre, vannkategori «kystvann» og vanntype «moderat eksponert kyst», viser moderat økologisk tilstand/potensial og kjemisk tilstand for overflatevann (Vann-nett 2022, figur 11). Kjemisk tilstand er i vannforekomsten er god, mens påvirkning av utslipp fra akvakulturvirkosomhet er ukjent. Det er registrert forekomster av kongekrabbe i indre Laksefjord, noe som er vurdert å ha stor grad av påvirkning på bunnfaunaens tilstand.

Økologiske og kjemiske miljømål for vannforekomsten er forventet å være «god» i tidsperioden fra 2022-2027. Bestanden av kongekrabbe, som er en introdusert (fremmed) art, er vurdert til å medføre «risiko» for vannforekomsten. Det er ikke angitt om denne risikofaktoren er forventet å normaliseres.

Figur 11: Kartutsnitt fra Laksefjorden hvor lokalitet Henrikholmen er angitt med rød stjerne. Kartutsnittet gir en oversikt over økologisk tilstand eller potensial og kjemisk tilstand for overflatevann, hvor grønn farge angir god tilstand og gul farge angir moderat tilstand.

3.6 Konsekvenser for folks helse

Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning.

Det vurderes slik at det planlagte anlegget med eventuelt tilhørende infrastruktur ikke vil gi vesentlig belastning, hverken av lukt, lys eller luftforurensningen. På grunn av lang avstand til nærmeste strømnnett, er anlegget utstyrt med aggregater og batteribanker (hybridisering) til daglig drift av installasjonen. Under aggregat-drift kan det oppleves noe støy dersom man befinner seg i nærheten av anlegget. Ensilering av dødfisk skjer med egnet utstyr ombord i fôrflåte og ensilasjen lagres i lukkede tanker om bord i samme flåte. Ensilasje fra anlegget hentes av ekstern operatør som har spesialisert utstyr og båt til dette.

3.7 Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp

Tiltaket vil bidra med utslipp av klimagassutslipp fra aggregater og båter. Utslipet vil være av samme størrelse som for tilsvarende akvakulturanlegg med hybridisert fôrflåte som driftes uten tilgang på landstrøm.

4. Konklusjon

Det omsøkte tiltaket er en nyetablering av et akvakulturanlegg på arealer som er avsatt til formålet. Det søkes om et anlegg med maksimal tillatt biomasse på 7200 tonn. Vår vurdering er at området er godt egnet for havbruksvirksomhet. Dette understøttes av resultatene fra grunnlagsundersøkelsene som er gjennomført på lokaliteten. Omsøkt, maksimalt produksjonsvolum (MTB) er tilpasset de forhold som er avdekket i forarbeidet til søknaden. Ved framtidig produksjon på lokaliteten, vil den følges opp gjennom risikobaserte miljøundersøkelser (NS9410; økende belastning gir økt frekvens på undersøkelsene). Den planlagte akvakulturvirksomheten vurderes slik at den ikke vil påvirke miljøet ut over det som er gjeldende grenseverdier.

Tiltaket vil medføre økt aktivitet av båter som inngår i driften av anlegget, i tillegg til at det er forventet noe økt støynivå og utslipp av klimagasser i forbindelse med bruk av aggregat for produksjon av strøm på flåten. Bruk av Hybridisert fôrflåte vil bidra til å redusere klimagassutslippet sammenlignet med en konvensjonell fôrflåte. Ut over dette har vår gjennomgang i behovsvurderingen ikke avdekket momenter som vil være i stor konflikt med andre interessenter i området. En pålagt detaljregulering av tiltaket vil avklare forhold som ligger utenfor de momentene som er lagt til grunn for denne vurderingen.

Vi vurderer at det ikke er behov for videre konsekvensutredning av tiltaket.

5. Referanser

Multiconsult 2022: AZE modellering Henrikholmen. Dokumentkode: 10242947-RIMT-RAP-001.

Vann-nett 2022: <https://www.vann-nett.no/portal/#/waterbody/0422020100-1-C>

Åkerblå juli 2020: B-undersøkelse for «Henrikholmen», rapport-nummer 101515-01-000.

Åkerblå, september 2020: C-undersøkelse for Henrikholmen, rapportnummer / rapportdato 101514-01-000 / 16.09.2020

Åkerblå 2022: Vurdering av strømforhold ved Henrikholmen. SR-1121-NRS-Henrikholmen-101693-01-001.pdf